Etelä-Savon maakuntakaava 2045: Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut lausunnot ja mielipiteet sekä maakuntaliiton vastineet palautteeseen

Maakuntahallitus 12.10.2026 § 122
92/15.01.00/2026

Valmistelija
aluesuunnittelupäällikkö Marko Tanttu, 040 628 2788, etunimi.sukunimi@esavo.fi

Päätösehdotus
esittelijä: kehittämisjohtaja Merja Olenius

Maakuntahallitus

1. hyväksyy liitteen mukaiset vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin.
2. hyväksyy päivitetyn Etelä-Savon Maakuntakaava 2045 osallistumis- ja arviointisuunnitelman.
3. päättää kutsua maakuntakaavan seurantaryhmään edustajan Etelä-Savon hyvinvointialueelta/Etelä-Savon pelastuslaitokselta.
4. valtuuttaa maakuntaliiton viraston tekemään tarpeelliset tekniset korjaukset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ennen sen julkistamista maakuntaliiton kotisivuilla.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että aluesuunnittelupäällikkö Marko Tanttu esitteli asian ja poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Selostus

Etelä-Savon maakuntakaava 2045:n Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 25.5.-30.6.2026. Nähtävillä olosta ja mahdollisuudesta antaa mielipide suunnitelmasta kuulutettiin lehti-ilmoituksella Länsi-Savossa, Itä-Savossa ja Pieksämäen lehdessä sekä maakuntaliiton nettisivulla että maakunnan kuntien nettisivuilla. Nähtävillä olon yhteydessä pyydettiin myös lausuntopyynnöllä lausunnot viranomaisilta, kunnilta ja organisaatioilta, joiden toimialaa maakuntakaavassa käsitellään. Lausunnot ja mielipiteet tuli antaa nähvävilläoloajan puitteissa.

Lausuntoja saatiin 36 kappaletta, joiden lisäksi saatiin kuusi (6) mielipidettä yksityishenkilöiltä. Asialistan liitteenä on yhteenveto saadusta palautteesta ja maakuntaliiton laatima ehdotus annettaviksi vastineiksi. Maakuntahallituksen jäsenillä on mahdollisuus tutustua alkuperäisiin lausuntoihin ja mielipiteisiin erikseen pyydettäessä.

Maakuntaliitto on käynyt kuntakohtaiset keskustelut maakunnan kuntien kanssa maakuntakaavan laadinnan lähtökohdista ja kuntien tavoitteista maakuntakaavalle. Kokouksessa esitetään yhteenveto käydyistä keskusteluista ja kuntien tavoitteista.

Maakuntakaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu, johon oli kutsuttu edustajat valtion viranomaisista ja valtakunnallisia yhteisöistä, järjestettiin 29.9.2029. Neuvottelussa esiteltiin maakuntakaavoituksen lähtökohtia ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Lisäksi ympäristöhallinnon ja muut viranomaiset toivat esille omia näkemyksiään ja tavoitteita. Viranomaisneuvottelun keskeinen anti esitetään kokouksessa.

Saadun palautteen ja siihen annettujen vastineiden perusteella, kuntakeskustelujen ja viranomaisneuvottelun perusteella osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on tehty korjauksia. Liitteenä on päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Maakuntahallitus 18.05.2026 § 67

Valmistelija
aluesuunnittelupäällikkö Marko Tanttu, 040 628 2788, etunimi.sukunimi@esavo.fi

Päätösehdotus
esittelijä: maakuntajohtaja Heini Utunen

Maakuntahallitus käynnistää Etelä-Savon maakuntakaavan 2045 laadinnan ja kuuluttaa kaavan vireilletulosta. Maakuntahallitus toteaa, että nyt käynnistyvä maakuntakaavan laadinta korvaa vireillä olevan 3. vaihemaakuntakaavan laadinnan ja hyödyntää 3. vaihemaakuntakaavaa varten tehtyjä selvityksiä ja valmistelua soveltuvin osin.

Maakuntahallitus asettaa Etelä-Savon maakuntakaavan 2045 osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkisesti nähtäville ja pyytää siitä lausunnot viranomaisilta.

Maakuntahallitus valtuuttaa maakuntaliiton viraston tekemään tarpeelliset tarkastukset ja tekniset korjaukset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ennen nähtäville asettamista.

Maakuntahallitus nimeää edustajansa maakuntakaavan seurantaryhmään ja kutsuu seurantaryhmään edustajat selostusosassa mainituista viranomaisista ja sidosryhmistä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Maakuntahallitus nimesi maakuntakaavan seurantaryhmään Arto Sepposen, Anna Reposen ja Minna Tikkisen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että aluesuunnittelupäällikkö Marko Tanttu esitteli asian ja poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa tämän pykälän osalta.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Tiina-Riikka Turunen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 11.34.

Selostus

Maakuntavaltuusto päätti 11.06.2025 § 13, että maakuntakaavan valmistelu toteutetaan kokonaismaakuntakaavana. Maakuntavaltuusto hyväksyi 04.12.2025 § 48 Etelä-Savon maakuntaliiton talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026–2028, jossa yhtenä maakuntaliiton toiminnan painopisteenä on kokonaismaakuntakaavan laadinta ja kaavan selvitysten laatiminen. Käytännössä päätökset tarkoittavat, että vireillä olevan Etelä-Savon 3. vaihemaakuntakaavan laadinta päättyy ja kokonaiskaavan laadinta käynnistetään. Etelä-Savon 3. vaihemaakuntakaavaa varten tehdyt selvitykset ja valmistelutyö eivät kuitenkaan mene hukkaan, sillä tehtyjä töitä voidaan hyödyntää nyt aloitettavassa kokonaiskaavan valmistelussa.

Tavoitteena on kokonaismaakuntakaava, mutta kaavan sisällöllinen laajuus muotoutuu kaavaprosessin kuluessa vuorovaikutteisen suunnittelun kautta. Kaavan sisältö ja tavoitteet tarkentuvat Etelä-Savon maakuntastrategian, jota valmistellaan kaavan kanssa yhtäaikaisesti, tavoitteiden kautta. Alustavasti sekä maakuntakaavan että -strategian tavoitevuosi on 2045. Maakuntahallitus ohjaa maakuntakaavoitusta ja päättää valmistelun aikana muun muassa kaavan tavoitteista.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaan maakunnan liiton on maakuntakaavaa laatiessaan oltava tarpeellisessa määrin yhteydessä asianomaisten kuntien, valtion viranomaisten ja muiden maakuntakaavoituksen kannalta keskeisten tahojen kanssa. Valtakunnallisesti merkittävissä asioissa on oltava yhteydessä niihin ministeriöihin, joita asia koskee sekä Lupa- ja valvontavirastoon. Kokonaiskaavan yhteistyön organisoimiseksi perustetaan seurantaryhmä. johon kutsutaan edustaja seuraavilta tahoilta:

- Maakuntahallitus	- Savonlinnan seutukunta
- Lupa- ja valvontavirasto	- Itä-Suomen Elinvoimakeskus
- Etelä-Savon kauppakamari	- Metsäkeskus
- MTK Etelä-Savo	- Puolustusvoimat
- Etelä-Savon luonnonsuojelupiiri	- Riihisaari Savonlinnan museo
- Väylävirasto	- Fingrid Oy
- Mikkelin seutukunta	- Metsähallitus
- Pieksämäen seutukunta	

Maakuntakaavan laatimiseen tulee vaikuttamaan alueidenkäyttölain uudistus, mikäli eduskunta hyväksyy hallituksen esityksen uudeksi alueidenkäyttölaiksi. Hallitus antoi esityksensä eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaiksi 18.4.2026 (HE 70/2026). Esityksessä maakuntakaava rajataan koskemaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti (nyk. seudullisesti) merkittäviä asioita ja maakuntakaavan oikeusvaikutuksia rajataan. Myös maakuntakaavan sisältövaatimuksiin tulee muutoksia. Tarkoituksena on, että uusi alueidenkäyttölaki tulisi voimaan 1.1.2027. Kaavan laadinnassa otetaan huomioon uuden alueidenkäyttölain tuomat muutokset ja kaavan laadinnan yhtenä tavoitteena on lisätä maakuntakaavan strategisuutta.